

UCHWAŁA NR LXXXII/675/2023
RADY MIEJSKIEJ W UNIEJOWIE
z dnia 21 grudnia 2023 r.

**w sprawie gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i
ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2023-2029**

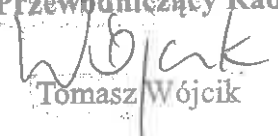
Na podstawie art.18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463, poz. 1688) oraz art. 6 ust.1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 535, poz. 289) Rada Miejska w Uniejowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2023- 2029 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr LXIX/577/2023 z 16 lutego 2023 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2026 w Gminie Uniejów.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Uniejów.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Tomasz Wójcik

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2023 -2029

I. Wstęp:

Przemoc jest jednorazowym lub powtarzającym się, umyślnym działaniem wobec drugiej osoby. Ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Narusza jej prawa i dobra osobiste. Powoduje u niej poważne szkody, cierpienie, ból, utratę zdrowia a nawet życia. Choć niewiele osób o tym wie, przemocą jest również zaniechanie działań wobec osób, za które jesteśmy odpowiedzialni. Widząc zaniedbanie i pozostawione bez opieki dziecko również jesteśmy świadkiem przemocy. Zjawisko przemocy występuje dlatego, że sprawca czuje się bezkarny. Jeżeli nauczyciel w szkole nie zareaguje na szarpanie jednego ucznia przez drugiego, jeżeli sąsiedzi „nie słyszą”, że za ścianą dzieje się dramat, to sprawca przemocy żyje w przekonaniu, że jego działanie jest nie tylko skuteczne, ale i nie kończy się dla niego żadnymi przykrymi konsekwencjami. Sprawca uczy się, że poprzez użycie siły szybko osiąga swoje cele.

Ale jeżeli ktoś nauczył się wywierać wpływ na innych poprzez stosowanie przemocy, może się tego oduczyć. Dzięki nam wszystkim. Wyeliminowanie przemocy z życia społecznego jest możliwe. Wystarczy, że wszyscy zaczniemy reagować i nikt nie przejdzie obojętnie, kiedy będzie świadkiem przemocy w jakiegokolwiek formie. Nasza obojętność wynika często z tego, że nie wiemy, jak mamy postąpić w danej sytuacji i do kogo się zwrócić. Wynika też często z tego, że niewiele wiemy na temat zjawiska przemocy.

W domu powinniśmy czuć się kochani, chronieni przed bólem i cierpieniem, czuć się bezpiecznie. Bardzo ważny jest szacunek – gdzie rodzina szanuje prawa, poglądy, decyzje poszczególnych członków rodziny, pielęgnuje zaufanie tj. wspólne dzieli się radościami jak i troskami ale i wspólnie ponosi konsekwencje dobrych jak i złych decyzji. W kłopotach i troskach może na siebie liczyć. To powinno być miejsce tzw. azyl gdzie spokojnie po pracy, szkole można odpocząć, nabrać sił do dalszej pracy, nauki. Rodzina powinna także wspólnie dbać, gospodarować budżetem domowym – chodzi tutaj o tzw. partnerstwo ekonomiczne.

Niestety dla wielu ludzi dom, rodzina nie jest spokojną przystanią. Jest niebezpiecznym miejscem, gdzie doznają nie tylko cierpień fizycznych ale i emocjonalnych. Często są również wykorzystywani seksualnie. Rodzina zarówno ta duża jak i mała spełnia w społeczeństwie wiele funkcji:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb czyli jedzenia, ubrania i schronienia jej członkom.
2. Socjalizacja dzieci czyli nauczenie ich reguł zachowania i postępowania w danym społeczeństwie za właściwe i przekazanie przyjętego systemu wartości.
3. Wskazanie odpowiedniego miejsca w społeczeństwie.

Rodzice lub opiekunowie są wzorem dla swoich dzieci. Ważną rolę w zdrowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami a dziećmi oparte na miłości i zrozumieniu. Rodzina, która nie radzi sobie w sytuacjach kryzysowych nosi miano rodziny dysfunkcyjnej. Jedną z takich sytuacji kryzysowych jest przemoc w rodzinie. Wymaga ona natychmiast interwencji odpowiednich służb.

Według definicji zawartej w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, **przemoc domowa** to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej a w szczególności : narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiając tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Wyróżniamy następujące formy przemocy:

Przemoc fizyczna – to wywieranie wpływu na proces myślowy, zachowanie na stan fizyczny osoby bez jej przyzwolenia przy użyciu siły fizycznej. Przemoc fizyczna przyjmuje postać zewnętrznych obrażeń skóry: zranienia skóry, krwiaki, sińce, obrzęki, oparzenia, które są wynikiem bicia osób różnymi przedmiotami, kopanie, wykręcanie rąk, szarpanie,

ciągnięcia za ciało, popychanie o ścianę, przypalanie, nacinanie ciała, szczypanie, wstrząsanie ciała, rzucanie różnymi przyborami, przywiązanie w celu ograniczenia swobody. Często przemoc fizyczna bierna wobec dzieci może przybierać formę poprzez narzucenia ograniczenia aktywności –areszt domowy.

Przemoc psychiczna – widać ją w znacznie mniejszym stopniu niż fizyczną, jest ona najbardziej nieuchwytną i zdradliwą formą maltretowania. Może ona polegać na wywieraniu nacisku lub też być skierowana na otoczenie. Tworzy u ofiary atmosferę napięcia i niepewności. Może ona przybierać formę aktywną (poniżanie, nadużycia emocjonalne, pozbawienie środków materialnych) i pasywną (nieokazywanie uczuć, lekceważenie emocjonalne, lekceważenie potrzeb materialnych) a także: izolacja, ograniczenie snu, narzucanie własnych sądów, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie), narkotyzowanie, groźba zabójstwa. Przemoc psychiczna wywołuje negatywne uczucia: strach, lęk, poczucie niesprawiedliwości, świadomość braku miłości np. rodzicielskiej, bunt, smutek.

Przemoc seksualna – w hierarchii różnych form patologii społecznych jest ona najbardziej szkodliwą, odrażającą i okrutną. Jest to wymuszanie pożycia seksualnego lub nieakceptowanych i niechcianych praktyk seksualnych (gwałt, molestowanie seksualne). Czego konsekwencją są obrażenia ciała, choroby przenoszone drogą płciową, urazy, prowokacyjne zachowania seksualne, zaburzenia snu, fobie, lęki, nerwice, depresja, niska samoocena, poczucie winy, zaburzenia osobowości, zaburzenia w późniejszym wieku. Osoba molestująca stosuje szantaż psychiczny, fizyczny oraz poczucie winy i wstydu.

Zaniedbanie – ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych np.: nie udzielanie pomocy, pozbawienie jedzenia, ubrania schronienia, brak pomocy w chorobie itp.

Ekonomiczna -przemoc ekonomiczna wiąże się z celowym niszczeniem czyjejs własności, pozbawieniem środków do stwarzania warunków, w których nie są zaspakajane niezbędne dla przeżycia potrzeby: np. niszczenie rzeczy bez pozwolenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, dysponowanie czyjąś własnością, zmuszanie do spłacania długów itp.

Przemoc poprzez zaniedbanie – dotyczy naruszenia obowiązku opieki ze strony najbliższych. Jego istotą jest niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych drugiego człowieka. Odnosi się do dzieci, osób starszych czy

niepełnosprawnych lub chorych, których dobry stan wymaga opieki ze strony domowników. Polega między innymi na braku zainteresowania potrzebami innej osoby, świadomym ich ignorowaniu, pozbawieniu środków utrzymania, pozbawienia jedzenia, ubrania, schronienia, braku pomocy w chorobie, nie udzielenia pomocy, uniemożliwienie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka itp.

II. PODSTAWA PRAWNA:

Głównym aktem prawnym określającym zdania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej jest ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej, która wprowadza definicje przemocy domowej, precyzuje zadania na poszczególnych szczeblach samorządu, określa zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą domową oraz wobec osób stosujących przemoc. Ustawa nakłada na gminę obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej w tym

- opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
- prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Ponadto ustawodawca wprowadza procedurę „Niebieskiej Kart” jako narzędzie w oparciu o które podejmowane są interwencje w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą. Procedura obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej.

Działania władz państwowych i samorządowych określają niżej wymienione ustawy:

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej

- 3) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
- 4) Ustawę z dnia 25 luty 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy
- 5) Ustawę z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny
- 6) Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym
- 7) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu Narkomanii
- 8) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 06 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”

III. ANALIZA SWOT SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

Analiza SWOT jest jedną z najpopularniejszych technik analitycznych służących porządkowaniu informacji. Opracowana diagnoza problemu zjawiska przemocy domowej w Gminie Uniejów oraz potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy, pozwoliły na sporządzenie analizy SWOT.

Mocne strony:

1. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego
2. Współpraca z instytucjami zajmującymi się zjawiskiem przeciwdziałania przemocy domowej
3. Upowszechnianie wśród dorosłych mieszkańców gminy oraz dzieci i młodzieży wiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Słabe strony:

1. Brak grup wsparcia dla ofiar przemocy
2. Małe zainteresowanie programami korekcyjno-edukacyjnymi ze strony osób stosujących przemoc domową
3. Brak organizacji pozarządowych na terenie gminy wspierających osoby i rodziny doświadczające przemocy
4. Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego wykonywane są przez pracowników MGOPS co sprawia że praca na rzecz Zespołu jest dodatkowym obciążeniem

Szanse

1. Zwiększenie działań informacyjnych dotyczących problemu przemocy domowej
2. Zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową
3. Wzrost świadomości społecznej dotyczącej problemu uzależnienia i współuzależnienia
4. Szkolenia podnoszące umiejętności zawodowe osób zajmujących się problematyką przemocy

Zagrożenia

1. Zbyt niskie kary w stosunku do rangi popełnionych czynów
2. Brak zaufania do instytucji pomagającej rodzinom z problemem przemocy
3. Brak współpracy rodzin z instytucjami pomagającymi
4. Brak kadry specjalistycznej z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej
5. Brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy

IV. DIAGNOZA I ZJAWISKA PRZEMOCY

Jednoznacznie określenie skali zjawiska przemocy domowej jest bardzo trudne, gdyż dane zgromadzone przez instytucje i podmioty, które w swojej działalności mają bezpośredni kontakt z osobami dotkniętymi przemocą domową stosują różne klasyfikacje danych. Trudno określić jednoznacznie liczbę osób doznających przemocy domowej, które w wielu przypadkach nie składają zawiadomienia o przestępstwie z różnych powodów między innymi obawy przed sprawcą, brakiem wiary w możliwość skutecznego działania wymiaru sprawiedliwości, wstydu, obaw przed wykluczeniem społecznym itp. Z tego też powodu można przypuszczać, że znaczna liczba przypadków przemocy domowej pozostaje nieujawniona.

Na terenie Gminy Uniejów przemoc domowa występuje najczęściej w rodzinach, gdzie poszczególni członkowie rodziny nie radzą sobie w wielu sytuacjach kryzysowych: alkoholizm, bardzo niskie dochody finansowe często stan zdrowia. Większość ofiar przemocy boi się, wstydzi się o tym mówić-przeważnie dzieje się to w zamkniętym kręgu rodziny „domowego zacisza”. Trudno jest im zeznawać w sądzie w tych sprawach-z uwagi na to „co ludzie powiedzą” – i dlatego wolą aby ta przemoc trwała. Jeśli nawet zdarzają się osoby, które

chcą zmienić swoje życie i przerwać to pasmo przemocy to zgłaszają się do odpowiednich organów np. MGOPS lub Policji.

Dane dotyczące podejrzenia stosowania przemocy najdokładniej obrazuje liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Kart”, bowiem każda założona karta przekazywana jest do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.

„NIEBIESKIE KARTY”			
ROK	ŁĄCZNA ILOŚĆ OSÓB	MIASTO UNIEJÓW	GMINA UNIEJÓW
2020	9	6	3
2021	12	4	8
2022	10	6	4

Liczba prowadzonych procedur nie obrazuje nam zjawiska przemocy w gminie, ponieważ najistotniejszy jest fakt, jakie występują bariery przed zgłoszeniem przemocy domowej. Czy wynika to z faktu zmniejszenia lub zwiększenia zjawiska przemocy czy z braku świadomości osób doznających przemocy czy niewłaściwego reagowania podmiotów zajmujących się tym problemem.

Zapewne istotne znaczenie ma tutaj profilaktyka i przeciwdziałanie zjawisku przemocy. Im będzie właściwiej prowadzony i skierowany dla osób dorosłych oraz dzieci tym możemy spodziewać się zmniejszenia jego skali jak i wcześniejszego zdiagnozowania. Procedura „Niebieskiej Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Danych wynika że na terenie gminy Uniejów najczęściej procedura „Niebieskiej Karty” została uruchamiana przez funkcjonariuszy Policji.

W związku z przeprowadzoną diagnozą zagrożeń społecznych na terenie gminy Uniejów przeprowadzono badania ankietowe, które objęło dwie grupy mieszkańców: uczniów szkoły podstawowej oraz dorosłych mieszkańców gminy. Celem przeprowadzonych

badan było przede wszystkim analiza wybranych problemów społecznych a między innymi zjawisko przemocy , postawy i opinie względem tego problemu. W wyniku tej diagnozy w programie należy wziąć pod uwagę następujące kwestie:

1. Prowadzenie działań profilaktycznych poprzez działania edukacyjne służące wzmacnianiu kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą.
2. Prowadzenie działań informujących o możliwości uzyskania wsparcia w tym samym zwiększenie świadomości na temat przemocy wśród mieszkańców gminy.
3. Współpraca pomiędzy instytucjami działającymi w zakresie przeciwdziałania przemocy.
4. Podnoszenie kompetencji osób działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

V.ODBIORCY PROGRAMU

Cele programu i ich realizacja oraz działania zaplanowane do realizacji w ramach tego Programu mają służyć ochronie rodzin zagrożonych przemocą oraz poprawie sytuacji rodzin doznających przemocy. Aby skutecznie zapobiegać problemowi przemocy i niwelować patologiczne zachowanie przemocowe należy zbudować spójny system pomocy dla rodzin uwikłanych w przemoc. Program kierowany jest również do osób zajmujących się udzielaniem pomocy osobom i rodzinom uwikłanym w przemoc jak również sprawców przemocy.

Zgodnie z założeniami Program skierowany jest do:

- 1) ofiar przemocy domowej, w tym:
 - dzieci,
 - współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych,
 - osób starszych,
 - osób niepełnosprawnych;
- 2) sprawców przemocy domowej;
- 3) świadków przemocy domowej;

- 4) społeczności lokalnej;
- 5) pracowników instytucji i służb zajmujących się profesjonalnie udzielaniem pomocy osobom doświadczającym przemocy i sprawcom przemocy.

VI. ZAŁOŻENIA PROGRAMU:

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej został opracowany na lata 2023 – 2029. Podstawą Programu jest zasada interdyscyplinarności, zakładająca że wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie dotkniętej problemem przemocy muszą być planowane i realizowane przez specjalistów, będących przedstawicielami różnych instytucji. Istotne znaczenie ma koordynacja działań i rzeczywista współpraca między instytucjami działającymi na rzecz rodziny będącej w kryzysie.

Głównymi założeniami Programu jest:

1. Każdy człowiek ma prawo do przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Każdy człowiek ma prawo do życia w środowisku rodzinnym wolnym od przemocy – zapewnienie osobom doświadczającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy.
3. Dzieci i młodzież mają prawo do życia w bezpiecznym środowisku wolnym od przemocy, a obowiązkiem dorosłych jest im to zapewnić.
4. Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca, bez względu na to co zrobiła ofiara. Nie ma żadnego wytłumaczenia, uzasadnienia ani usprawiedliwienia dla przemocy.
5. Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy. Bez tego pomoc jest bezskuteczna.

VII. CEL GŁÓWNY PROGRAMU:

Przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc.

1. CELE SZCZEGÓŁOWE:

- 1) Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej;
- 2) Zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej adresowanych do różnych grup społecznych;
- 3) Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej;
- 4) Zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodzin;
- 5) Zintegrowanie środowisk i działań na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy domowej.

2. ZADANIA PROGRAMU:

1. Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego: Zespół składał się będzie z grupy specjalistów powołanych przez Burmistrza Miasta Uniejów reprezentujących instytucje zajmujące się problematyką przeciwdziałania przemocy - zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Uniejowie w sprawie trybu i sposobu powołania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Uniejów.
2. Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Cel o którym mowa w VII.1. pkt 1 będzie realizowany w szczególności przez:
 - a) Upowszechnianie informacji na temat przemocy domowej, a w szczególności czynników ryzyka, możliwości przeciwdziałania i ochrony przed przemocą oraz podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy domowej.
 - b) Prowadzenie akcji informacyjnych kierowanych do różnych grup odbiorców i środowisk na temat zjawiska przemocy domowej, sposobów jej przeciwdziałania oraz możliwości uzyskania pomocy na terenie miasta i gminy,

- c) Badanie postaw społecznych mieszkańców wobec zjawiska przemocy domowej.
3. Cel ,o którym mowa w VII.1. pkt 2, będzie realizowany w szczególności przez:
- a) Realizację programów edukacyjnych adresowanych do dzieci i młodzieży.
 - b) Realizację programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwój umiejętności wychowawczych rodziców,
 - c) Wczesne rozpoznawanie i reagowanie na sytuacje, w których istnieje podejrzenie występowania przemocy domowej bądź zagrożenie wystąpienia przemocy.
4. Cel, o którym mowa w VII.1. pkt 3, będzie realizowany w szczególności przez:
- a) Szkolenie grup zawodowych realizujących zadania tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy domowej w tym Grupy diagnostyczno-pomocowej
5. Cel, o którym mowa w VII.1 pkt 4, będzie realizowany w szczególności przez:
- a. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej pozostającym w miejscu zamieszkania,
 - b. Wspieranie programów psycho-edukacyjnych kierowanych do dzieci, które są ofiarami i świadkami przemocy domowej,
 - c. Realizowanie programów interwencji i wsparcia dla osób starszych doznających przemocy ze strony swoich bliskich lub opiekunów;
6. Cel, o którym mowa w VII.1. pkt 5 będzie realizowany w szczególności przez:
- a. Tworzenie interdyscyplinarnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Uniejów;
 - b. Współpraca podmiotów wskazanych w programie, w szczególności instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych oraz koordynację działań podejmowanych w ramach tworzonego systemu.

3. REALIZACJA PROGRAMU:

Przewidywane efekty realizacji programu:

- 1) Zmniejszenie liczby przypadków przemocy domowej a co za tym idzie spadek liczby rodzin, w których interwencje Policji i innych służb zajmujących się przemocą domową podejmowane są wielokrotnie;
- 2) Zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy domowej;
- 3) Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom i sprawcom przemocy domowej.

4. Podmioty funkcjonujące na terenie Gminy i Powiatu świadczące pomoc w przeciwdziałaniu przemocy domowej.

- 1) Miejsko - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działająca przy Urzędzie Miasta w Uniejowie;
- 2) Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Uniejowie;
- 3) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach;
- 4) Niepubliczne Zakłady Służby Zdrowia w Uniejowie;
- 5) Poradnia Leczenia Uzależnień w Poddębicach;
- 6) Komisariat Policji w Uniejowie;
- 7) Szkoły podstawowe;
- 8) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Poddębicach;
- 9) Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Uniejowie.

5. WSPÓŁPRACA:

- 1) Sąd Rejonowy w Poddębicach;
- 2) Prokuratura Rejonowa w Poddębicach;
- 3) Służby więzienne;
- 4) Kuratorzy zawodowi;
- 5) Pedagodzy szkolni;

- 6) Doradcy zawodowi;
- 7) Każdy lekarz lub pielęgniarka wykonujący praktykę na terenie gminy /ZOZ;
- 8) Jednostki Samorządu terytorialnego;
- 9) Urząd Miasta Uniejów;
- 10) Media;
- 11) Nauczyciele.

VIII. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU:

Źródłem finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób doznających przemocy Domowej na lata 2023-2029 będzie finansowanie w szczególności ze środków własnych gminy, w tym z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zadania Programu mogą być również finansowane z dotacji i środków pozabudżetowych pozyskanych z innych dostępnych źródeł. W 2023 roku z uwagi na planowane bezpłatne szkolenia dla pracowników socjalnych i członków Zespołu Interdyscyplinarnego, których tematem było przeciwdziałanie przemocy domowej nie planowano środków na w/w cel. Inne zadania tj. ulotki, broszury itp. finansowane zostają ze środków budżetu gminy. W 2023 roku na ten cel zaplanowano kwotę 3.000 zł. W 2024 roku środki na przeprowadzenie szkoleń zaplanowane zostały w budżecie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Uniejowie w wysokości 2.000 zł. Materiały informacyjne i inne wydatki związane zgodnie z programem Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej pokrywane będą ze środków zaplanowanych w budżecie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Uniejowie. Planowana kwota na realizację zadań wynosi 4.000 zł.

IX. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU W LATACH 2023-2029

Cel główny: Przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zwiększenie skuteczności pomocy dla rodzin w których ten problem występuje.						
Cele szczegółowe	Zadania	Realizacja/ Działania	Wskaźniki osiągnięcia celu	Realizatorzy/ Partnerzy	Termin realizacji	
1. Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego	Zespół składać się będzie z grupy specjalistów powołanych przez Burmistrza Miasta reprezentujących instytucje zajmujące się problematyką przeciwdziałania przemocy domowej- zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Uniejowie w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Uniejów		Urząd Miasta w Uniejowie	Burmistrz Uniejów	Miasta 2023-2029	
2. Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	1) Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej. Upowszechnianie informacji na temat przemocy domowej, a w szczególności czynników ryzyka, możliwości przeciwdziałania i ochrony przed przemocą oraz	- artykuły w lokalnej prasie, - popularyzacja założeń tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy oraz działań podejmowanych w ramach realizacji		Realizatorzy: Ośrodki pomocy społecznej, Jednostki samorządu terytorialnego, Zespół Interdyscyplinarny.	2023 -2029	

	podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy domowej.	Programu.			
		- współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w realizacji akcji edukacyjnych i kampanii mających na celu zmianę świadomości społecznej w obszarze przemocy domowej.	- Liczba osób realizujących zadania kampanii. - Partnerzy pozyskani do współpracy w ramach kampanii, w tym organizacje pozarządowe, liczba partnerów. - Rodzaj i liczba programów zrealizowanych w ramach kampanii. - Liczba programów skierowanych do poszczególnych grup odbiorców. - Rodzaj i liczba materiałów informacyjnych upowszechnionych w ramach kampanii.		2023 - 2029

2) Prowadzenie akcji informacyjnych kierowanych do różnych grup odbiorców i środowisk na temat zjawiska przemocy domowej, sposobów jej przeciwdziałania oraz możliwości uzyskania pomocy na terenie miasta.	- opracowanie i rozpowszechnienie materiałów informacyjnych tj. ulotek, informatorów, poradników w miejscach użyteczności publicznej, m.in. dworcach, sklepach, w komunikacji miejskiej oraz podczas imprez plenerowych, organizowanych festynów.	- Rodzaj i liczba rozpowszechnionych materiałów informacyjnych. - Rodzaj i liczba miejsc, w których rozpowszechniano materiały informacyjne.	<i>Realizatorzy:</i> ośrodki pomocy społecznej poradnie psychologiczno-pedagogiczne specjalistyczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne 2023 - 2029
3) Badanie postaw społecznych mieszkańców wobec zjawiska przemocy domowej	- badanie wiedzy mieszkańców Uniejowa na temat dostępności oferty pomocowej, - prowadzenie sondaży/ badań opinii społecznej na temat zjawiska przemocy domowej w kolejnych latach realizacji Programu, - popularyzowanie wyników sondaży w publikacjach	- Liczba przeprowadzonych sondaży, badań opinii społecznej w środowisku lokalnym. - Rodzaj i liczba publikacji informujących o wynikach sondaży. - Wyniki ankietowych badań ewaluacyjnych.	<i>Realizatorzy:</i> Zespół Interdyscyplinarny MGOPS 2023-2029

3. Zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej adresowanych do różnych grup społecznych.	1) Realizacja programów edukacyjnych adresowanych do dzieci i młodzieży.	- prowadzenie zajęć wychowawczych oraz zajęć informacyjno-edukacyjnych, - wdrażanie programów innowacyjnych,	- Liczba realizowanych programów, w tym wspieranych przez miasto. - Liczba programów skierowanych do poszczególnych grup odbiorców. - Liczba uczestników programów.	<i>Realizatorzy:</i> Zespół Interdyscyplinarny MGOPS Szkoły	2023-2029
	2) Realizacja programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwój umiejętności wychowawczych rodziców.	- wspieranie poradnictwa rodzinnego, - szkolenie i wspieranie rodzin zastępczych, szczególnie tych, w których umieszczono dzieci ofiary przemocy domowej oraz wykorzystywania seksualnego.	- Liczba realizowanych programów, - Liczba uczestników poszczególnych form oddziaływań. Wyniki ewaluacji programów.	<i>Realizatorzy:</i> Zespół Interdyscyplinarny MGOPS Policja Szkoła PCPR	2023-2029

	3) Wczesne rozpoznawanie i reagowanie na sytuację, w których istnieje podejrzenie występowania przemocy domowej bądź zagrożenie wystąpienia przemocy.	- wczesna identyfikacja przypadków krzywdzenia dzieci, - identyfikacja przypadków zagrożenia przemocą w rodzinie, - postępowanie interwencyjne według procedur dla poszczególnych grup zawodowych.	- Liczba i rodzaj placówek, w których wdrożono procedury. - Liczba osób przeszkolonych w zakresie rozpoznawania i reagowania na sytuacje przemocowe, w tym pracowników służby zdrowia, pracowników oświaty i pomocy społecznej. - Liczba zgłoszonych przypadków, w tym liczba przypadków, w których zastosowano procedury.	<i>Realizatorzy:</i> Zespół Interdyscyplinarny MGOPS Policja Szkoly	2023-2029
4. Zwiększanie kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.	1) Szkolenie grup zawodowych realizujących zadania tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.	- szkolenie osób przeprowadzających interwencję, - szkolenie specjalistów pracujących z osobami doświadczającymi przemocy oraz stosującymi przemoc domową, - szkolenie grup zawodowych pracujących z dzieckiem i rodziną, w tym, pracowników szkół,	- Liczba uczestników szkoleń, w podziale na grupy zawodowe. - Rodzaj i liczba szkoleń. - Liczba uczestników szkoleń, w podziale na grupy zawodowe. - Liczba przeszkolonych osób pracujących zespół	<i>Realizatorzy:</i> Zespół Interdyscyplinarny, MGOPS, Policja, Szkoly.	2023-2029

		szkolenie lokalnych zespołów interdyscyplinarnych,	interdyscyplinarnych - Wyniki ewaluacji szkoleń		
5. Zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodzin.	1) Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej pozostającym w środowisku zamieszkania.	- podejmowanie interwencji kryzysowej, - podejmowanie procedury Niebieskiej Karty,	- Liczba działań podjętych z użyciem procedury Niebieskich Kart.	<i>Realizatorzy:</i> Zespół Interdyscyplinarny, MGOPS Policja	2023-2029
	2) Wsparcie programów psychoedukacyjnych kierowanych do dzieci, które są ofiarami i świadkami przemocy domowej.	- prowadzenie pomocy psychologicznej indywidualnej. - prowadzenie konsultacji wychowawczych dla rodziców, - prowadzenie zajęć informacyjno – edukacyjnych.	- Rodzaj udzielonej pomocy, liczba odbiorców. - Liczba konsultacji udzielonych rodzicom.	<i>Realizatorzy:</i> Zespół Interdyscyplinarny, Szkoła, Poradnia psychologiczno-pedagogiczna organizacje pozarządowe	2023-2029
6. Zintegrowanie środowisk i działań na rzecz ograniczania zjawiska przemocy domowej.	3) Realizowanie programów interwencji i wsparcia dla osób starszych doznających przemocy ze strony swoich bliskich lub opiekunów.	- prowadzenie działań informacyjno–edukacyjnych,	- Rodzaj i liczba odbiorców programów.	<i>Realizatorzy:</i> Zespół Interdyscyplinarny, MGOPS	2023-2029
	1) Tworzenie interdyscyplinarnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Uniejów	- wyłonienie partnerów do współpracy, - organizowanie spotkań i konsultacji o charakterze informacyjno-	- Wykaz partnerów, - Rodzaj i liczba spotkań.	<i>Realizatorzy:</i> MGOPS, Zespół interdyscyplinarny.	2023-2029

		edukacyjnym, - inicjowanie wspólnych przedsięwzięć.		<i>Partnerzy:</i> policja sądy prokuratura służby więzienne organizacje pozarządowe Szkoly.	
	2) Współpraca podmiotów wskazanych w Programie, w szczególności instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych oraz koordynacja działań podejmowanych w ramach tworzonego systemu.	- wypracowanie i wdrożenie procedur współpracy służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.	- Liczba i rodzaj spraw podjętych przez Zespoły	<i>Realizatorzy:</i> Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Poradnia psychologiczno-pedagogiczna, Niepubliczny Zakład Służby Zdrowia, Zespół Interdyscyplinarny, MGOPS	2023-2026
				<i>Partnerzy:</i> policja sądy prokuratura służby więzienne organizacje pozarządowe	

IX. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w latach 2023- 2029 prowadzony będzie poprzez zbieranie i opracowanie danych, które posłużą do ewaluacji. Wskaźniki osiągnięcia celów będą mierzone systematycznie w okresach rocznych. Sprawozdanie z realizacji Programu będzie przedkładane Radzie Miejskiej do dnia 31 marca każdego roku. Wnioski płynące z monitoringu i ewaluacji mają posłużyć zmodyfikowaniu realizowanych działań oraz zaplanowaniu działań priorytetowych w kolejnym roku. Badania ewaluacyjne Programu powinno zostać realizowane od 2023r. a na koniec 2029 roku jako ewaluacja kończącego się Programu pod kątem oceny jego trafności, skuteczności, użyteczności i trwałości osiągniętych efektów.

W trakcie realizacji programu powinny zostać zrealizowane następujące projekty badawcze:

- diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta i gminy Uniejów w 2027 roku.

Ewaluacja – jej celem jest oszacowanie stopnia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej powinny opierać się na:

- ocenie wdrażania i zarządzania Programem w tym współpracy interdyscyplinarnej,
- ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów programu,
- opracowanie rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć zasadę triangulacji technik badawczych poprzez różne metody pomiaru:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu, badanie poprzez wywiad grupowy realizatorów Programu

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- kryterium skuteczności jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu
- kryterium efektywności – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem
- kryterium użyteczności – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów
- kryterium trafności – rozumiane jako stopień w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Do pomiaru rezultatów realizowanych działań należy zastosować kartę oceny, która znajduje się poniżej.

KARTA OCENY

Tytuł zadania.....

Realizator.....

CELE		DZIAŁANIA		REZULTATY		UWAGI
ogólne	szczegółowe	zaplanowane	zrealizowane	założone	osiągnięte	

Stanowiskiem odpowiedzialnym za koordynację realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony ofiar przemocy w Gminie Uniejów na lata 2023-2029 jest Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Uniejowie.

X. ZAKOŃCZENIE

Problem przemocy może pojawić się w życiu każdego człowieka, bez względu na wiek, płeć, poziom wykształcenia czy statusu materialnego. Żaden człowiek nie może być jednak na nią skazany. Program Przeciwdziałania Przemocy w Domowej o Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2023 -2029 obejmuje działania profilaktyczne oraz formy pomocy świadczonej na rzecz rodzin zagrożonych problemem przemocy .Bardzo ważne jest aby kontynuować działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizować działania, które nakłada na Gminy Ustawodawca. Należy przede wszystkim rozpoznawać potrzeby osób uwikłanych w problem przemocy. Jak również wspierać specjalistów, którzy realizują zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Dostosowanie rozwiązań programowych do faktycznie występujących problemów z jakimi borykają się rodziny zagrożone kryzysem jest jednym z podstawowych założeń programu.

Szczególne znaczenie ma rozwijanie współpracy międzyinstytucjonalnej, dającej gwarancję skuteczności podejmowania działań w przeciwdziałaniu zjawiska przemocy i ochronie ofiar przemocy.

Realizowanie zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2023-2029 przyczyni się do podnoszenia świadomości społecznej, która konieczna jest aby przemoc była ujawniana i aby możliwe było podjęcie właściwych środków pomocy dla potrzebujących i zapobieganie kolejnym aktom przemocy.

Przewodniczący Rady

Tomasz Wójcik